

Täysistunto

Keskiviikko 28.2.2024 klo 13.59—16.00

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 3/2024 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Ja tuttuun tapaan: jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Keskustelun aloittaa ministeri Rydman. Olkaa hyvä.

Keskustelu

15.07 Elinkeinoministeri Wille Rydman (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Käsillä olevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvopaperimarkkinalakia. Muutosten tavoitteena on parantaa sijoittajansuojaa sekä lisätä arvopaperikaupankäynnin avoimuutta monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, käytännössä First North Finland -markkinapaikalla, [Juho Eerola: Heti tuli englantia!] joka on tällä hetkellä ainoa monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä Suomessa. — Ehkä sillekin voisi, edustaja Eerola, suomenkielisen nimen kehittää.

Ehdotettavien muutosten jälkeen arvopaperimarkkinalain mukaista liputusvelvollisuutta sekä säännöksiä julkisista ostotarjouksista sovellettaisiin säännellyn markkinan ohella monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Ostotarjousten osalta tämä tarkoittaa muutoksia ostotarjouksia koskeviin menettelytapasäännöksiin ja tiedonantovelvollisuuksiin. Muutosten taustalla vaikuttavat First North -markkinapaikalla lisääntyneet ostotarjoukset. Ostotarjouksella tarkoitetaan tilannetta, jossa yhtiön osakkeenomistajille tehdään tarjous ostaa kohdeyhtiön osakkeita. Ostotarjoustilanteessa sijoittajansuojan tarve korostuu. Lainmuutoksen myötä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä sovellettaisiin myös tarjousvelvollisuutta eli osakkeenomistajan velvollisuutta tarjoutua ostamaan kaikki yhtiön loput osakkeet ja niihin oikeuttavat arvopaperit, kun osakkeenomistajan ääniosuus kasvaa yli 30:n tai 50 prosentin yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Lisäksi sijoittajan velvollisuutta huomattavien omistus- ja ääniosuuksien ilmoittamiseen, eli niin sanottua liputusvelvollisuutta, sovellettaisiin jatkossa pörssin päälistan yhtiöiden ohella monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, käytännössä siis First North -markkinapaikalla. Liputusvelvollisuus koskee sijoittajaa, jonka omistus- tai ääniosuus yhtiössä saavuttaa 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50 tai 90 prosenttia taikka kaksi kolmasosaa — käytännössä siis suurimpia sijoittajia. Yhtiöt julkistavat tiedon sijoittajilta saamistaan liputussilmoituksista markkinoille tiedotteella. Liputusvelvollisuus parantaa kaupankäynnin avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Liputusvelvollisuus kytkeytyy hallituksen esityksessä ehdo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 13/2024 vp

tettuun ostotarjoussääntelyyn siten, että se mahdollistaa lähestyvän ostotarjouksen havaitsemisen.

Ehdotettujen muutosten vaikutukset First North -yhtiöihin ja Finanssivalvontaan ovat vähäisiä. Ostotarjoustapahtumat ovat kertaluonteisia, ja niistä johtuvat velvollisuudet koskevat ensisijaisesti ostotarjouksen tekijää. Yhtiöille liputusilmoitusten julkistamisesta seuraavat vaikutukset arvioidaan vähäisiksi, sillä yhtiöillä on jo olemassa olevat tiedottamiskanavat tiedotteiden julkistamiseksi. Finanssivalvonnan valvontatehtävät eivät luonteeltaan muutu, mutta toimenpiteiden määrä lisääntyy uusien yhtiöiden myötä hieman, sillä valvontatyö ostotarjousten ja liputusten osalta kohdistuu jatkossa pörssin päälistan yhtiöiden ohella myös First North -yhtiöihin.

Arvoisa rouva puhemies! Toivon esityksen saavan myönteisen vastaanoton eduskunnassa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille esittelystä. — Ja sitten puhujalistaan. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

15.10 Ville Kaunisto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesityshän, hallituksen esitys ei ole kovinkaan poliittisesti repivä, ja uskon käsittelyn olevan sujuvaa.

Ehkä yleisellä tasolla toteaisin, että liputussääntelyn tavoitteenahan on ilmoittaa markkinoille ja sijoittajille merkittävistä omistajamuutoksista, mikä auttaa siis sijoittajia tekemään informoituja päätöksiä eli suojelee sijoittajia ja ylläpitää sitä kautta markkinoiden luottamusta. Kuitenkin tässä kokonaisuudessa, kun puhutaan liputusvelvollisuuden ulottamisesta First North -yhtiöihin, se voidaan kyllä tulkita kansalliseksi lisäsääntelyksi, ja siinä helposti tulee sellainen tuntuma, että hallinnollinen lisätaakka, vaikka se olisikin pientä, lisääntyy. Ehkä tietyllä tavalla tässä on täydet perustelut varmasti suuntaan ja toiseen, ja hallituksen esitys siinä mielessä on hyvin tasapainoinen, en sitä lähde kiistämään, mutta jos me katsotaan hallitusohjelmakirjauksia tarkalleen, niin siellä sanotaan, että ”vältetään EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä” ja ”puretaan EU-sääntelyn päälle lisättyä kansallista sääntelytaakkaa, joka haittaa yritysten kilpailukykyä tai ihmisten arkea”. En sano, että tässä hallituksen esityksessä näin olisi, mutta talousvaliokunnan varapuheenjohtajana ehkä mietin tätä asiaa kehitysajatuksen kautta, että olisiko jopa mahdollista hallituksen esityksen perusteluosuuteen kirjata niitä syitä, miksi halutaan ehdottomasti tällaista kansallista lisäsääntelyä tehdä. Ehdottomasti uskon, että siihen on hyvät perusteet, mutta tietyllä tavalla se tukisi päätöksentekoa täällä eduskunnassa, kun se avattaisiin tarkemmin siinä hallituksen esityksessä, miksi me olemme valinneet tämän tien, jolloin edustajillekin kirkastuisi varmaan se ajatus paremmin, kun sitten ehkä asiantuntijakuuleminen saattaa olla voimakkaasti polarisoitunuttakin, kun puhutaan lisäsääntelyn tuomista rasitteista.

Tämä oikeastaan ajatteluna tähän, mutta yleisesti totean, että kyllähän tämä on hyvin riidaton ja hyvin laadittu hallituksen esitys. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ministeri Rydman.

15.13 Elinkeinoministeri Wille Rydman: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kaunisto talousvaliokunnan varapuheenjohtajana on aivan asian ytimessä. Juuri tällaisia asioita joudumme puntaroimaan. Vaikka aika iso osa niistä asioista, jotka rahoitusmarkkinaosaston

Pöytäkirjan asiakohta PTK 13/2024 vp

kautta tänne tulevat, on nimenomaisesti EU:n puolelta tulevaa sääntelyä, niin tämä ei nyt ole EU-sääntelyä, vaan tämä on nimenomaisesti kansallista sääntelyä, ja kuten hallitusohjelmassakin on lähdetty liikkeelle, niin EU-sääntelyn päälle tulevaan kansalliseen lainsäädäntöön suhtaudutaan pidättyvästi. Tätä kysymyksenasettelua, minkä edustaja Kaunisto ansiokkaasti avasi, jouduttiin puntaroimaan tätä lakiesitystä tehtäessä. Mutta tässä kuitenkin katsottiin, että tämä lakialoite, että tällaista sääntelyä tarvittaisiin, on tullut nimenomaisesti alan toimijoilta itseltään, että tämä tarvitsee jonkinlaisia sääntelyä, eli katsottiin, että on syytä asia selvittää ja lähteä tarvittavaan valmisteluun ja sitten arvioida, halutaanko sitä viedä eteenpäin.

Tässä jouduttiin puntaroimaan toisiaan vasten sitä, että yhtäältä haluamme keventää sääntelyä eli pyrkimystä siihen, että emme loisi tarpeetonta hallinnollista taakkaa, mutta toisaalta myöskin sitä, että haluamme markkinoiden olevan mahdollisimman avoimia, mahdollisimman hyvin toimivia ja sellaisia, että piensijoittajat olisivat mahdollisimman tasavertaisessa asemassa suhteessa isompiin sijoittajiin, joilla esimerkiksi juuri tuolla First North -listan puolella on ehkä nykyisellään mahdollisuuksia tehdä vähemmän avoimia kauppvoja, joilla kuitenkin saattaisi olla merkitystä piensijoittajien sijoituskäyttäytymisen kannalta. Ja kun näitä kahta asiaa tätä lakiesitystä laadittaessa puntaroitiin, niin päädyimme kuitenkin sille kannalle, että se lisäsääntelytaakka, mikä tästä muodostuu, on hyvin pienimuotoista luonteeltaan ja kohdistuu tiettyihin tapahtumiin, mutta kuitenkin se saavutettava hyöty paremmin toimivan markkinan ja paremmin suojatun piensijoittajan edun muodossa sitten kuitenkin puoltaa sitä, että tällainen sääntely paikkaansa puoltaa markkinan tehostamiseksi ja piensijoittajan aseman parantamiseksi. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.